

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul IV. No. 189

Constanța, Duminică 22 Decembrie 1896

20 bani număr

Constanța 22 Decembrie

Este ceva banal, ca omul incult e șiret.

Din toate țările, țara noastră românească, democratică și tolerantă Românie, e țara clasică a șireților. Din orientul întreg, de dincoace de Wiena, cine visează bogăție și mărire, vine în bingoslovita Vale a Carpaților, pământul Chanaanului pentru totți impostorii și lingușitorii din lume. Fără nici o altă aptitudine, fără nici o cultură, de cât prefacătoria și insinuațiunea, poți deveni din logofăt sau plăcintar, dintr'un păr-lit de pomojnic sau maturator de biuroș, boier mare al țării, sau prim magistrat al orî-cărui oraș; — destul să știi înșela buna credința a stăpânului, a te prosterna unde trebuie, și la nevoie, a te face frate de cruce cu cel mai zavragit mahalagit.

Câte afectațiuni n'a întrebuințat, câte curți și trepte n'a spălat de praf și noroiu, în ajunul alegerii, perechea a cărei rămășiță stă acum în fruntea comunei? — și ce decepție amara acum pentru alegătorii ce înnoată o toamnă întreaga în noroiu!

Câte făgădueli scrise, câte jurăminte solemne, între care unul pe Sf. Cruce, că va fi onest credincios apărător al intereselor comunei? Și ce vedem acum? — Pe Lala posesor al unui teren de 100,000 lei, proprietate nediscutată a comunei de 18 ani de zile; pe Dicran Emirzeian adus în sinul consiliului comunal, sare a trata vânzarea a două hectare loc. isvoarele Caragea, cu alta sută de mii lei; pe consilierii comunali im-

partindu-și între ei imobilele comunei; iar pe direcția căilor ferate, de care primarul are teamă, punând stăpânire ori unde vrea pe locurile de valoare ale comunei.

Dar hotărârile cu autorizațiile de construcții și reparații, contrare celei din urma litere a regulamentului, sunt ele mai puțin neonest? Unele sunt așa de izbitoare, că rămân incremenit de atâta dispreț și desfiderea bunului simț cel mai elementar. Și sunt așa de multe, aceste calcări de lege și regulamente, că tocmai pentru acest cuvânt, pentru că nu putem îndis-pune pe toată lumea, trebuie să refuzăm condeiului a le numi.

Dar, fiindcă totuși se mai găsesc oameni care se îndoiesc de necinstea administrației comunale, să precizăm un singur caz, apreciabil de toată lumea, fiind în vederea zilnică a întregii inteligențe a orașului.

E vorba de aservirea capătului de stradă de lângă Hotel Gambeta. De geaba va fi acordat d-l Primar — cesiunea n'a fost măcar pusă în consiliul comunal; pare că stradele sunt proprietatea sa — construirea acelei șandramale, cu înfașoșarea, scârnavie, pe locul liber și frumoasei priviri a largului și malurilor mării? Este d-sa sigur că, vre-odată, acea stradă nu va fi prelungită peste malul umplut? Cine să creadă că aceasta afacere e cinstită?

Au fost case condamnate la ne-locuință, ruine, cărora nu s'a acordat reparația, reconstruirea și locuirea de cât du a ce ele au fost cumpărate pe nimic de rufe și prietini ai primarului. Un singur exemplu: localul Creditului agricol cu privatele la strada E-

lena, 10 pași de statua lui Ovidiu; este acesta lucru cinstit și desinteresat?

Alt-ceva. Mandatele pentru sume mai mari, ale antreprenorului primăriei, se iscăleau de d-nul Kotciu acasă, iar nu în localul Primăriei. Cum se numește această procedură?

Ceva mai mult; d-nul Kotciu nu plătește mai nici o slugă, nici o birje.

Spue birjarii de piață, câți bani au încasat de la primarul orașului pentru vizitele nunței d-sale, la zile mari, la praznic, la baluri și serate, la cluburi și Casino comunal? Apoi, aceste nu sunt condee, pentru oamenii cinștiți, D-lor din trinitate?

Dacă e cinstit, și precum diceți, nu credeți în cele câte una mie lei pe an, total 15 mii lei, pe 15 ani proiectați pentru cesiunea iluminatului, cum banuia Ziarul „Epoca“, pentru ce desinteresantul D-v. prieten s'a grabit a contracta întreprinderea iluminatului orașului cu un an și jumătate înaintea expirării actualului contract? acum, când din zi în zi se fac noi descoperiri în materie de iluminat?

Ce? necesita lampile și uleiul de pacura a lui Croizat construirea vreunor uzine, introducerea mașinării? Nici din toate acestea; care a fost iar zorul??.

Să ni se permită acest sistem de discuțiune; credem că nu putem scote alt-mintrelea la cap cu cei câți-va prieteni apărători ai acestui om nefast, care, pentru laconia sa, a abjurat toate credințele, a sacrificat toate cunoștințele.

Să nu ni se mai impute sentimentele noastre de alta dată, pe

când, necunoscându-l, ne-a fost impus de niște amici, amagiți și ei. Omul acesta, de la o vreme încoace a devenit odios și atât de gros de CIAFA, ca numai vehemența l'ar mai putea stârni din na-molul fara de legi în care mereu se afunda. Bogația i-a făcut de cap; vorbește numai de legi.

Descingă brăul tricului, pe care cu nevrednicie îl poarta, și va redeveni ceea ce a fost: un edec al cafenelelor.

Din faptele grădinarului comunei

În privința arbuștilor de teiu înstre-nați către spitalul militar, în număr de 200, faptul s'a petrecut în anul 1894 când s'ar ū adus 3 căruțe din pădurile Statului, cărora s'a plătit chirie câte 15 lei, pe când în compturi ar fi trecute cu câte 25 lei:

În 1895, tot grădinarul, a adus pe seama comunei arbuști de dud de la o pepinieră a statului, din care 100 ar fi vândut spitalului militar cu 30 lei, deosebit de ceea ce a dat la particulari prin oraș și Anadolioi.

Din trei sute lemne de stejari luate din depositul primăriei de la pompierie, ca sprijinitori pentru arbuștii de pe stradă, a ars acasă la sine vre-o 270. În timpul prașilei punea oamenii plătiți de primărie de lucru pe la particulari și chiar antreprenori de construcții, cărora le dădea arbuști, de sigur cu plata, pe care a încasat-o pentru buzunarul său. Numele acestor oameni se poate afla prin însuși oamenii pe care primăria ia avut în serviciu. — A-cuma înțelegem pentru ce nu s'a făcut un pas, un copac mai mult, de doi ani încoace; pentru ce d-nul primar și-a iust asuprași conducerea și a acestui serviciu.

Cu 7500 lei preveduți în buget, pentru lucrări și arbuști, se pot face multe îndatoriri prin oraș.

Dar trebuie să aibă și grădinarul ceva în schimb: deosebit de dinășii pe care îl ține la florărie, spre a cultiva, *absolut nici un gheveciu al Primăriei*, grădinarul ține permanent la sine un păditor pe acela din dosul diviziei, între care pe un Pann Pann Dobrescu, care reclamând d-lui primar, acesta l'a dat afară.

Firește, dacă primarul ține câte doi aprozi acasă la sine, câte o fată a vre-unui păditor de la barieră sau cimitir, de ce n'ar ținea și grădinarul un om

plătit de primărie cu 60 lei lunar? De ce n'ar avea lemne, cărbuni și apă, plus o augmentare de leafă la 200 lei lunar, pentru atâtea servicii ce face? De cât, averea și înfrumșetarea comunei nu s'a sporit *cu un băț de d'ă ani*. Așa știe d-nul Kolecu să administreze interesele comunei. Mai ar rămânea să se și mităiască oamenii din serviciul plantației??

INFORMAȚIUNI

Afaceri comunale

S'a instituit de către minister o comisiune care să meargă la Constantinopole spre a negocia cu guvernul turc un tratat de comerț. Comisiunea a plecat mai zilele trecute din Constanța la Constantinopole. Fie-cărui membru i se dă o diurnă de 50 lei pe zi.

Comisiunea noastră de înfrumșetarea orașului i s'a votat de fie-care membru câte 60 lei pe zi. E galantom domnul Kolecu; așa știe d-sa să și facă treburile pe lângă cei mari.

În sfârșit s'a reluat afacerea Afendali care dăinuște de 3 ani, pentru un petec de loc de vre-o câți-va metri pătrați. Este o mică rea credință în felul cum se voiește a se rezolvi cestiunea locurilor uzurpate în cartierul de lângă strada Cereș. Cine e pricina, vom cerceta. Întrebăm de-o oamdată: se vor cerceta și restul terenurilor uzurpate acolo, pe malul mării, de unul din consilierii comunali?

E aproape un an de zile de când s'a întocmit o comisiune pentru modificarea regulamentului comunal de construcții. Pe cât știm, unul din membrii comisiunii a făcut un referat prin August a. e. de nevoița arhitectului de a începe lucrarea, ca și în privința afacerii Afendali. Întrebăm, ce curs s'a dat acelui referat? Care a fost motivul de se târăguște această lucrare?

Dar planul orașului, gata de doi ani, pentru care s'a plătit vre-o 20000 lei, când să decretează și pune în lucrare? Când va începe d-nul Kolecu dărîmarea șirului de maghernițe ale d-sale de pe strada Carol, din fața magazinului Gheorghe Rados?

Când se va începe parcelarea pentru cartierul nou, din fața și dosul morii Foscolo, pe malul mării, conform deciziunii consiliului comunal? Ce orașul trebuie să se întindă numai spre

moșia d-lui Primar? iar malurile din spre Nord-Est să rămăie sălbatece, populăte numai de țigani, sicagi, căruțași și măturătorii primăriei, *toți armenii*, refugiați din Stambul?

Când are să se pue la ordinea zilei vînderea locurilor ocupate de grădina 10 Maiu, deținute ca dependență a hotelului *Orient*, proprietatea d-lui consilier comunal P. Pencioff?

În care scop se mai mențin locurile comunei de pe strada Marcu Aureliu, dintre strada Epictet și Cafeneana Carteruli, atâtea depozite de murdărie în inima orașului?

De ce nu se scot în vîndere, după cum s'a cerut în atâtea rânduri în consiliul comunal?

Ce, chirie anuală de 30 bani pe metru rentează mai mult de cât ar renta banii ce s'ar prinde pe ele? Cu 30 bani se închiriează și locurile de fânărie de la obor; apoi, tot una e oborul cu centrul orașului, acelu cu poartă ocupată de proprietarii cafenelelor Carteruli și Byzantiu, proprietatea d-lui Torosian, închiriate tot de 30 bani metrul? Aceasta este edilitate și gospodărie comunală?

Mai întrebam, când și cum s'a vîndut lotul A din Căruța No. 146 de lângă obor, proprietate actuală a d-lui consilier Mevdios Loamaman? Noi știm că acest căruța, imediat lângă obor, s'a deins a nu se scoate în vîndere. Cum dar a devenit d-lui Loamaman proprietar al acestui lot? Poate pentru că *Loamaman*, e cunoscut cu d-nul Frenkan, nașul Primarului?

Cum s'a permis reparația casei d-lui Hacı; transformarea magazinelor de lângă consulatul Otoman, în local de birt și cărciumă, altele în birouri, toate contra regulamentului de construcții, pe când noii proprietari de alte magazine solide nu li s'a dat voie a pune măcar niște ferestri la atelierele de tâmplărie?

Vom continua, și vom aduce aceste interpelări în ședința consiliului comunal în ședințele de Ianuarie, când vom și da seamă de cele ce se va răspunde.

Ne permitem a atrage atențiunea d-lui Comandant al gendarmilor rurali din Constanța asupra basibuzuciiilor ce oamenii siguranței publice comit prin sate. N'au de d-sa nimic din cele ce acești basibuzuci uneltes: pe la târle, printre ciobani, frîncuindu-l, sub diferite pretexte, de desertori, lipsă de pașaporte, bănueli de diferite delictes? Ce însem-

neaza rășelile pe la carante, torbele de orđu, și alte pretențiuni ce mai fac către locuitorii? Dacă administrația, pe care puneti să o lubrezească din urmă cu diferite pachete, din. în amiaza mare, pretuzindenea faptele lor, cum acoperă am acoperit și nouă motivul prezenței gendarmilor din Caramurat la Alacapu în plasa Medgidie, aceasta nu e un cuvânt că ne-am angajat pentru tot-de-a-una.

Rugăm pe d-l comandant să lăsa la o parte diferitele imbiert și inmișniul în cele administrative, ocupându-se de moralizarea 6nienilor ce are sub comanda d-sale. Să nu ne iea în nume de rău că nu precisăm de astă-dată nimic, avem și noi norma noastră de conduită. Dacă ține cu ori-ce preț la această, îl vom satisface pe viitor.

Maș d'ilele trecute d-l S.... agent al vapoarelor italiene, era să fie victimă unei escrocherii proiectată de fiul d-sale în complicitate cu un alt tiner de Cafeșantul fiul d-lui A..... M....., prin un mandat telegrafic din Genova de 300 lei, plătit celui din urmă. Prindându se de veste la poșta, planul a fost dejucat și bătrânul S..... scăpat de rușine.

Eata ce aduc cafenelele ciantante, N'ar fi un mijloc de corecțiune?

Un „Christ Baum“ (Pom de Crăciun) plecat din Viena de 15 zile, a trecut zilele trecute prin oficiul telegrafopostal Constanța, spre Constantinopol, cu menire de a face gratuit ocolul lumii. Pomul e de o frumusețe deosebită, fiind încărcat cu diferite inscripțiuni și peceti ale impoșgaților și oficiilor pe unde a trecut.

La locul jurnalului *Naționalul* încetat, se distribuie abonaților jurnalul nou înființat *Liberulul*.

Seminarul mahometan din Babadagh va fi strămutat la Medgidia.

Camera legislativă a luat vacanțe până la 13 Ianuarie viitor.

Se vorbește că de sărbători vor veni în orașul nostru Domnul Ministrul de Finance și Lucrări Publice, G. Cantacuzino și Porumbanu.

O interpelare serioasă a fost adresată domnului Ministrul de Lucrări publice privitoare la antreprisa și lucrările portului Constanța, de Domnul Deputat Scortescu.

Unele ziare vorbește înlocuirea prefectului nostru domnul D. Quintescu.

Se vorbește despre numirea în locul a domnului Marin Petrescu, fost delegat al Domeniilor în comisia de parcelare.

De ocaziunea sărbătorilor ce încep, irimitem felicitările noastre sincere tuturor abonaților noștri.

Inserțiuni și reclame*)

D-le Director al ziarului „Constanța“

Bine-voiți vă rog a insera în ziarul domniei-voastre, care cu onoare dirijați, următoarele:

Sunt comerciant, mă bucur de toate drepturile civile, și în tot timpul, până în prezent, nu am dat ocazii la reclame sau nemulțumiri atât din partea autorităților cât și din partea concetățenilor mei ca industriaș; am fost în imperiul Turciei, de unde am adus o cantitate de 451 kgr pește (crap) proaspăt în ziua de 15 curent, cumpărat și pornit de la destinațiune și sosit în Constanța în ziua de 16 curent la debare der: am încunostiintat autoritatea (Vama) impus fiind la taxă, am plătit importul, pentru care am obținut și recipisa cuvenită.

În lipsa mea d-nul veterinar al acestui oraș Petrescu, însoțit de agentul poliției, fără a examina bine peștele, a dispus că peștele nu este proaspăt și l'a aruncat în mare.

Domnule Redactor,

Cum să permite în localitate să se vândă peștele (Crap) spre exemplu prins de astă-di și peste 10 zile este tot bun de vânzare, pe când peștele meu, prins în ziua de 15 curent și pe ziua de 16 curent adus în portul Constanța, este rău. Vă rog dar a insera reclamația mea.

T. P. Loghianoff

*) Administrația ziarului nu răspunde de această rubrică.

BANESCU ȘI BELGIK

Avocați în Constanța Str. Mircea cel Mare 8

Se însărcinează cu ori-ce procese, înaintea tribunalelor române și străine cu efectuarea împrumuturilor la Societățile creditului Funciar Urban și Rural din București și cu facerea tuturilor actelor de notariat.

Consultațiunii 8—12 ore dimineața și 4—6 după amiaza.

Romania

PREFECTURA JUD. TULCEA

Publicațiune

No. 9405

Domnul Petre Teodoroff voind a deschide un stabiliment de băcanie și cafenea în comuna Beidand, plasa Babadagh județul Tulcea.

În conformitatea instrucțiunilor ministeriale inserate prin „Monitorul Oficial“ No 152 din 1867.

Se publică spre cunoștința generală ca în termen de 40 zile de astă-di să se prezinte la această prefectură acei cari ar avea motive de a contesta moralitatea sau a denunța alte fapte ce ar cunoaște că ead în greutatea omnitului.

Prefect, **A. Pencovic**

Secretar, **Gr. Sandovic**

Interesant pentru Sfintele Sărbători!

Doriți a avea lucruri bune,
Cumpărați de la cofetaria Postelnicu
Specialitate în bombonerie:
Fructe candite franțuzești,
Patiserie, Liqueuri.

NOU! NOU! NOU!

Cuglafi, ciurechiri și cozonaci,
Ultima perfecțiune,
În corauri, cu nuc și mac,
Toate lucrute numai cu unt proaspăt,
Pentru Anul Nou,
Bombioane fine cu preț redus,
Și bomboniere franceze.
Singurul Mare Depou de Chocolate
străine din Constanța.

NUMAI MARFURI NOU!

La Magazinul General din Constanța

sub Firma D. Mihailianu

A sosit articole elegante pentru sărbătorile Crăciunului și Anul Nou; se vind cu prețuri estine spre a se face cunoscut.

În special atrage atențiunea asupra, tacămurii de argint pentru masă, serviciul pentru 6 și 12 persoane, serviciul pentru Liqueur, de argint, bronz, elegant lucrute, serviciul pentru ceai, samovare, tava de argint, etc.

În diverse obiecte de argint este singurul magazin asortat cu articole de majlika, s. ex. vase pentru flori și alte obiecte de fațasă în mare asortiment.

Jardiniere, mese de metal etc. oglinzi mari, Pianc, vâdărea în plăți luace, cămași, gulere, manchete, cravate, botone și alte articole de manufactură numai nouități.

Articolele de lăncie s. ex. flanel, ciorapi etc. din cauza sezonului trecut le desface sub prețul costului.

Șoșoni galosi și galosi adevărați Rușești se vâd cu prețuri de fabrică.

FĂRĂ BENEFICIU

Vinde estin pentru că vind mult
Vinde mult pentru că vind estin
Mănuși, Jachete, Pelerine, în curentul model, Palară pentru Dame.

Institutul Român de Domnișoare din Constanta
 Avisăm cu plăcere pe Onor. părinți care au domnișoare și doresc a le plasa în Institutul nostru, că pe lângă celelalte studii, d-l Covati va preda și limba elenă.
 Direcțiunea

„PATRA”

Societatea Română de asigurare în București
 Asigurări asupra vieții și în contra accidentelor.
 Reprezentant pentru Dobrogea Octavian Seitan — Constanta strada Școlii.

CONSTANȚA

MARELE

Hotel Metropol

— CONSTANȚA —

Restaurat și Mobilat din nou
 BUCATARIA

Română, Franceză și Germană

Restaurant de Primul rang
 poziția cea mai frumoasă

CENTRUL ORAȘULUI

Pensiune în condițiuni avantajoase. — Abonamente cu luna, à la carte și Cărțile cu cupoane

CONSTANȚA

S'a deschis un

BIUROU TECHNIC

pentru toți aceia care vor avea să clădească ceva în oraș precum și în județ.
 Lucrările care se pot efectua prin acel birou sunt următoarele:

I Planuri, devise, antemăsurători, caete de sarcine etc. precum și toate detașiunile lor, pentru orice construcții.

II Expertise de orice natură în bransa ingineriei și arhitecturii.

III Planuri de moșii și parcelări precum și planuri topografice și cadastrale

IV Intreprinderi de orice construcții cu sau fără instalații de apă și iminabile.

Toți proprietarii care doresc ca lucrările pregătitoare să se poată face la timp, se vor adresa de pe acum firmelor:

Inginer Arhitect N. Dinșoreanu & Co.
 28. — Strada Mahometană. — 28

Recomandăm cititoarelor noastre ziarul de modă „La Saison” ca cel mai bun și mai eficient, dând pe fiecare săptămână cel puțin 100 gravuri și desenuri dintre cele mai variate și de bun gust.

Oricine poate cere un număr de probă la adresa administrației acestui jurnal: Rue de Lille 30 în Paris. Abonamentul nu costă de cât 950 pe an

„UNIREA”

Societate generală de Asigurare Mutuală
 DIN BUCUREȘTI

Autorizată prin înaltul Decret Domnesc sub No. 1536 după deciziunea consiliului de miniștri de la 27 Iunie 1877. „Monitorul Oficial” No. 160 din 6 I (28) Iulie.

Acastă societate de proprietate asigură contra incendiului, imobile, de construite de zid, pământ sau gard, fie acoperșii lor cu zinc, plumb, șindrilă, țestie etc. Plata asigurării e cu mult mai scăzută, aproape pe jumătate de cât celelalte societăți, rari lan o speculă din primile asigurărilor.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului:
 Mobile, Mărfuri, Produse, Pae, și Nutreții în Șire, Stogur, etăl pe câmp liber și în magazii

Societatea „Unirea” mai face asigurări asupra „Vieții” în toate combinațiunile uzitate și anume:

- a) Asociațiuni mutuale de supra-veșuire.
 - b) Asociațiuni mutuale cu produs minimal garantat, și cu participare de 85 la suta.
 - c) Contra-asigurări cu 8 la suta dobândă și fără dobândă.
 - d) Capitaluri fixe în caz de deces cu beneficiul etății.
 - e) Asigurări temporale și
 - f) Rente viagere în diferite combinațiuni.
- Asemenea mai asigură contra riscurilor de „Grindină”, precum și contra „Riscurilor de transport pe fluvii, mări coră și vase, câte aceste asigurări „Unirea” face cu prețuri reduse.

Informațiuni și prospecte se dau în București, la Direcțiunea Generală strada Domnei No. 2, iar în districte la agențiile respective din orașe.

Dirrecțiunea generală
 Societății de asigurare „Unirea” mutuală

DE VÂNZARE

De vânzare

TIPOGRAFIA

ȘI

LEGATORIA

DE

CARTI

DIN

CONSTANȚA

Tipografia

este îndestrată cu tot felul de litere noi, din cele mai renumite fabrici și cu două mașini, și în stare a executa lucrări în limbile Română, Franceză și Grecă.

Legătoria de Cărți

are aparatele și ustensilele, o mașina pentru perforat, precum și o mașina pentru tăiat, toate aceste se află în perfectă buna stare.

Atelierul este instalat în centrul orașului, la cea mai buna poziție, și deja are lucrări angajate, care dau continuă materie de lucru pentru mai mult timp.

Condițiunile de plată sunt foarte favorabile; se pot efectua în rate lunare, trimestriale sau semestriale, dar garantate.

Doritorii să se adreseze proprietarului lor, D. NICOLAESCU, în Constanta.

DE VÂNZARE